

KKSU/W/17

**KAVIKULAGURU KALIDAS SANSKRIT
VISHWAVIDYALAYA, RAMTEK**

**B.A. (CIVIL SERVICES) SECOND SEMESTER EXAMINATION
Paper V - Political Science**

Time – 2½ hrs.

Total Marks – 60

Note - 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

- Q.1 Discuss the meaning and nature of comparative politics. **10**
OR
- a. Explain legal-institutional approach of Comparative Politics. **05**
b. What are the striking features of third-world approach of comparative politics. **05**
- Q.2 Critically evaluate liberal theory of state. **10**
OR
- a. Comment on changing nature state under capitalist economy. **05**
b. Discuss the factors contributing to the growth of state socialism. **05**
- Q.3 Discuss various types of Representation. **10**
OR
- a. Elaborate the meaning of constitutionalism. **05**
b. Describe the concept of constitutionalism with reference to Developing countries. **05**
- Q.4 Comment on significance of role of leadership in the study of the organisation and structure of a political party? **10**
OR
- a. Enumerate various techniques of pressure politics. Explain any two of them. **05**
b. Discuss various features of pressure group. **05**
- Q.5 What is meant by Political Culture? What are its various Components. **10**
OR

...2...

...2...

- a. Write a critical essay on development of political socialisation in open vis-a-vis closed societies. **05**
- b. What are the major agents of political socialisation? **05**
- Q.6 Critically examine the theory of Political Elites. **10**
- OR**
- a. Write an essay on significance of Green Movement. **05**
- b. Comment on the success of Feminist Movement in developing societies. **05**

KKSU/W/17

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक

बी.ए. (प्रशासकीय सेवा) द्वितीय सत्र परीक्षा

पञ्चम प्रश्नपत्र – राज्यशास्त्र

वेळ – 2½ तास

एकूण गुण – 60

सूचना – 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.

- प्र.1 तुलनात्मक राजकारणाचा अर्थ व स्वरूप यांची चर्चा करा. **10**
अथवा
- अ. तुलनात्मक राजकारणाचा वैधानिक संस्थात्मक दृष्टिकोन स्पष्ट करा. **05**
- ब. तुलनात्मक राजकारणाच्या तिसऱ्या जगाच्या दृष्टिकोनाची प्रमुख वैशिष्ट्ये सांगा. **05**
- प्र.2 राज्याच्या उदारमतवादी सिद्धान्ताचे टीकात्मक परिक्षण करा. **10**
अथवा
- अ. भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेत राज्याच्या बदलत्या स्वरूपावर भाष्य करा. **05**
- ब. राज्य समाजवादाच्या विकासात योगदान देणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. **05**
- प्र.3 प्रतिनिधीत्वाच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा. **10**
अथवा
- अ. संविधानवादाचा अर्थ स्पष्ट करा. **05**
- ब. विकसनशील राष्ट्रांच्या संदर्भात संविधानवादाची संकल्पना स्पष्ट करा. **05**

...2...

...2...

प्र.4 राजकीय पक्षाच्या संघटन व रचना यांच्या अध्ययनातील नेतृत्वाच्या भूमिकेच्या महत्त्वावर भाष्य करा. 10

अथवा

अ. दबाव राजकारणाची विविध तंत्रे सांगा. त्यापैकी कोणत्याही दोहोंना स्पष्ट करा. 05

ब. दबाव गटाच्या विविध वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. 05

प्र.5 राजकीय संस्कृती म्हणजे काय? त्याचे विविध घटक सांगा. 10

अथवा

अ. खुल्या विरुद्ध बंद समाजात राजकीय सामाजिकीकरणाच्या विकासावर चिकित्सक निबंध लिहा. 05

ब. राजकीय सामाजिकीकरणाची प्रमुख माध्यमे कोणती ते सांगा. 05

प्र.6 अभिजन सिद्धान्ताचे चिकीत्वक परिक्षण करा. 10

अथवा

अ. हरित चळवळीच्या महत्त्वावर निबंध लिहा. 05

ब. विकसनशील समाजातील स्त्रीवादी चळवळीच्या यशावर भाष्य करा. 05

—————